

Läkardagarna i Örebro för 20:e gången

Förebyggande och tidig diagnostik av cancer tema för årets kurs

I början av april anordnas Läkardagarna i Örebro för 20:e gången. Temat är »Förebyggande och tidig diagnostik av cancer – vad vet vi, vad tror vi, vad gör vi?»

Det är samma ämne som vid de första Läkardagarna som hölls 1981. Att man väljer samma tema nu som då beror på att »det fortfarande är i allra högsta grad aktuellt och det kan vara intressant att spegla vad som har hänt över dessa 20 år», berättar docent Ulf Tidefelt.

Han är ordförande i årets programkommitté och finns till vardags på medicinkliniken vid Regionsjukhuset i Örebro.

Larmrapporterna om olika riskfaktorer avlöser varandra, konstaterar arrangörerna. Det ställs krav på en rad olika åtgärder, krav som kommer från patientföreningar, intressegrupper och inte minst massmedia.

– Det finns en klar risk att många beslut med stora konsekvenser – medicinska, psykologiska och ekonomiska – tas mer på känslomässiga än vetenskapliga grunder, menar Ulf Tidefelt och hans medarbetare i programkommittén.

Men de understryker att också vetenskapen har sina brister. Därför finns det säkert lägen då något måste göras även när grunden bara är en misstanke.

Tro, vetande och vad man tror sig veta

Kursen, som hålls 4 – 5 april, har ett brett perspektiv och ska fokuseras på problem som är av allmänt intresse för personal i hälso- och sjukvården.

Då kommer cancerexperter att berätta om vad de tror, vad de vet eller vad de tror sig veta. De ska berätta om vad som görs och vad som borde göras.

Det ska de göra utifrån frågor som arbetats fram av programkommittén. Denna består av femton personer, de flesta läkare inom olika cancerspecialiteter men också fyra distriktsläkare.

Frågor som ska belysas är bland andra:

Varför får inte alla cancer? Varför blir cellen en cancercell? Finns det cancersläkter och i så fall vad ärver man? Vad har vi för nytta av cancerregister?

Hur kan riskerna förebyggas på olika sätt? Var ligger ansvaret?

Experterna kommer att bedöma riskfaktorer inte minst utifrån miljö- och livsstilsfrågor. Det gäller ultraviolett strålning, radon, rökning, kost samt arbetsmiljön, infektioner, fosterstadiet och fysisk inaktivitet/aktivitet.

Hur klarar man att tidigt upptäcka cancer? Allmänläkarens roll i cancerdiagnostiken tas upp liksom »doctors delay» och »patients delay»

Vad får det kosta?

Screening får ett relativt stort utrymme under kursen. Det kommer att ges exempel som rör stora befolkningsgrupper och med kontroversiellt värde:

Vad får screeningen kosta? Vilka ogynnsamma effekter finns? Vad talar för respektive emot screening av prostatacancer och kolorektal cancer?

Kursen består inte bara av föreläsningar. Under vinjetten »Möt experten» får deltagarna möjlighet att i mindre grupper diskutera olika frågor med föredragshållarna.

Det blir också möjligheter att ställa politiker mot väggen:

Läkare och andra inom vården och representanter för patientföreningar möter nämligen politiker i en paneldiskussion med rubriken »Samhället kontrollerar den enskildes ansvar».

Vänder sig i första hand till läkare i primärvården

Bakom Läkardagarna står Örebro Läkaresällskap och Svenska Läkaresällskapet.

De vänder sig i första hand till läkare inom primärvården och övrig sjukvård där man möter patienter med risk för cancer eller oro för att få någon form av cancersjukdom. De vänder sig även till andra yrkeskategorier inom cancersjukvården

Ulf Tidefelt är ordförande i programkommittén. Här med underlaget till årets affisch för Läkardagarna. Kreatör är Bengt Wadman, tidigare bl a klinikchef på medicinkliniken vid Regionsjukhuset i Örebro.

FOTO: ALLAN LARSSON

och det förebyggande folkhälsoarbetet.

Kursen har i år plats för 250 deltagare, en siffra som vid behov kan ökas till 400. Det är deltagarnas avgifter som ska finansiera kursdagarna berättar Ulf Tidefelt:

– Målsättningen nu, och förmodligen framöver, är att vi ska köra sponsorfritt, säger han.

Det har också skett tidigare med motiveringen att många läkare anser att läkemedelsindustrin spelar en alltför stor roll, utbildningen borde i större utsträckning vara arbetsgivarens eller professionens ansvar.

Tom Ahlgren

Fotnot: Några andra teman som genom åren tagits upp under Läkardagarna i Örebro: Rörelseorganens belastningssjukdomar, Smärta och smärtbehandling, Kvinn-o-hälsa, Kropp och